

POLOŽAJ NA ZAPADU
BAJE UGODNEJŠI.

Britanske čete odbile sovražnika. Aliiranci napadajo na mnogih točkah.

TEŽKI TOPNIŠKI DVOBOJI.

Nemci se zbirajo in pripravljajo za novo ofenzivo.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 9, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Britansko poročilo.

London, 4. apr. — Nocojsnje poročilo maršala Haiga iz britanskega glavnega stana na Francoskem pravi:

Po močni topniški pripravi je sovražnik začel močan napad davi ob vsej fronti med rekama Somme in Avre. Na desni in v središču britanskih linij je bila napadajoča nemška pehota odbita, ali na levi se je močnejšim napadnikom posrečilo, potisniti naše čete nazaj na kratko razdaljo v sosesčini Hamela na južnem bregu reke Somme. Bojevanje se nadaljuje v tem okrožju.

Rano popoldne je sovražnik napadel tudi našo linijo zapadno od Alberta in je bil popolnoma odbit.

Med zadnjimi dnevi je bilo hudo bojevanje južno od reke Luce. Neka kanadska konjiška brigada se je zelo odlikovala v mnogih uspešnih bojih, jahaje in razjahavi.

Ponoči je bila neka nemška straža s strojno puško v sosesčini Hebuterna napadena po naših vojakih, ki so uplenili strojno puško. Nekaj ujetnikov je bilo dovedenih v drugih delih bojeve fronte.

Sovražno topniško streljanje je bilo na raznih točkah bojeve fronte in tudi v odsekih Meninske ceste in Passchendaela.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 9, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Francosko poročilo.

Pariz, 4. apr. — Danes izdano uradno naznanilo se glasi:

Topniško bojevanje je postalo prav silno ponoči v okraju severno od Montdidiera.

Severozapadno od Rheimsa, v Cham pagini in na levem bregu reke Meuse (verdunska fronta) so francoske čete prodirle v nemške zakope na več točkah ter dovedle nazaj trideset ujetnikov in dve strojni puški. Nemški napadi vzhodno od Rheimsa, v Avocourt-ski hosti in severno od St. Die so bili brezuspešni.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 9, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Nemško poročilo.

Berlin, prek Londona, 4. apr. — Nocoj izdano uradno naznanilo se glasi: Bojna delavnost se je poživila južno od reke Somme. Potom presenečenja in po močni topniški pripravi si je sovražnik zarana in popoldne štirikrat znan, prizadeval, zopet osvojiti višine, iztrgane mu jugozapadno od Montdidiera.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 9, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

RADOVOLJNIKI SE VPISUJEJO ZA GRADBO AMERIŠKIH LADIJ.

To je le peščica delavcev, ki se vpisujejo vsak dan za gradbo ladij, potrebnih za boj proti kajzerju. Vsi delavci, ki se radovoljno zlagajo za to delo, se vpisujejo med Združenih Držav ladjedelske radovoljnike občne službe. Vsak izmed njih dobi izpričevalo, podpisano po E. N. Hurleyu, načelniku Z. D. brodarstvenega odseka, v izpričbo radovoljnikovega patriotizma.

URADNA POROČILA
Z DRUGIH FRONT.

Rim še vedno pričakuje nove velike avstrijske ofenzive proti Italiji.

PRIPRAVE ZA NAPAD V GORAH.

Nemci na Ruskem se prodirajo in zavzemajo razne kraje.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 9, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Laška fronta.

Rim, 3. apr. — Danes izdano uradno naznanilo vojne urada pravi:

"Južno od Marca je eden naših naskočnih oddelkov presenetil neko sovražnikovo prednje stražišče in uničil njegovo posadko. Naši vojaki so se vrnili brez izgub in so dovedli petnajst ujetnikov. Nadaljnjih ujetnikov smo dobili na južnih slemenih Cima-Dobe in zalog uplenili na severovzhodnih slemenih Altissima.

"Uspešna pozvedovanja so bila izvedena na Asijski visoki planoti in na Monte-Tombi. V zgornji Daonski dolini in pri Cortellazu smo porazili sovražne patrole.

"Sovražen oddelek na krpljah je poskušal napad v višini 2,518 metrov v gorenji Val-Furvi, a je bil prisiljen k

ali dejansko v borbi, ali držana v rezervi takoj za linijami.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 9, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Sovražnik udarja na novih točkah.

London, 6. apr. — Bojevanje na Francoskem se je začelo v novem odseku danes z začetnim uspehom za Nemce.

Uradno poročilo vojne urada v Berlinu pravi, da so Nemci prodrli v francoske postojanke blizu Armigney. Pariško uradno poročilo pravi, da so se v tej sosesčini Francozi umaknili v pripravljene postojanke.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 9, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Britanci odbili sovražnika

London, 7. apr. — Ofenziva je vsaj začasno prešla od Nemcev na ententne čete na večjem delu dolgetronte, kjer so Nemci zadnje dni napredovali.

Britanski protinapadi so bili podjeti včeraj proti Nemcem v Aveluyški hosti, na zapadni strani reke Ancres, severno od Alberta. Britanci so zopet osvojili vse svoje prejšnje postojanke.

Nemški napad na britanske linije nasproti Alberta je bil odbit in drugi tevtovski naskok južno od Hebuterna se je zlomil po streljanju britanskega topništva.

Dva nemška napadna poskusa blizu Bucquoy sta zlomila v svojem začetku. Berlin priznava aliirске napade.

Nocoj v Berlinu izdano uradno poročilo priznava, da so Britanci in Francozi zopet začeli ofenzivo.

umeknitvi, zasledovan po naših oddelkih na krpljah."

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 9, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Pred novim napadom.

Washington, D. C., 4. apr. — Uradna brzojavka iz Rima je danes izporočila, da Avstriji čakajo samo na ugodno vreme za pričetek novega napada proti italijanski fronti.

"Nekateri vojaški kritiki", pravi brzojavka, "so mnenja, da namerava Avstrija počakati na izid ofenzive na Francoskem, preden začne udarjati proti Italiji, ali velike priprave izvršuje Avstriji brez prestanka. Vse čete, poprej prodirajoče v Rumuniji pod Mackensenom, so bile zdaj razpostavljene ob naši fronti.

Avstriji mislijo napasti v gorah.

"Italijanski zrakoplovci poročajo, da Avstrija premešča velika krdela čet od pijske linije v gorske pase.

"Očitno je avstrijsko poveljstvo s svojo nemožnost, prodrati skozi italijanski odpor ob Piavi, in smatra pogorsko linijo za pr. ugernejo za vpad v Italijo.

Gradijo nove utrdbe

"Pred kratkim so Avstriji začeli graditi nove utrdbe ob rekah Livenza in Tagliamento po novem sistemu, obstoječim iz oporišč z več predmostji. Pri tem delu rabijo italijanske ujetnike in civilne prebivalce iz zasedenih laških pokrajin."

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 9, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Palestinska fronta.

Berlin, prek Londona, 5. apr. — Nemške in turške čete severovzhodno od Jeriha so pograle nazaj britanske čete, ki so prekoračile reko Jordan, pa danes izdanim uradnem naznanilu. Besedilo naznanila pravi:

"Azijsko bojno torišče: Nemške čete so v zvezi s turškimi četami odbile angleške pehotne in konjiške brigade, ki so prekoračile Jordan pri Es-Saltu in prodirale proti Ammanu, in jih pograle nazaj proti Jordanu v bitki, ki je trajala več dni."

(Britansko uradno naznanilo je pred več dnevi izporočalo, da so se britanske čete v okraju Es-Salt umeknile, ko so dosegle svoje cilje in med drugim odrezale Hejaško železnico.)

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 9, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Armenci podijo Turke.

London, 4. apr. — Erzerum, glavno mesto turške Armenije, je zopet odzvel Turkom armenski vojni zbor, s pomočjo oddelka armenskih radovoljnikov, kakor poroča brzojavka iz Moskva na Exchange Telegraph Co. Poročajo tudi, da Armenci obdržujejo druge okraje v Erzerumskem okrožju.

Po sklepu miru s Turčijo je Rusija izpraznila turško Armenijo, katero so Turki zopet zasedli. Začeli so zopet nove pokolje in Armenci so organizirali armado v svojo obrambo.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 9, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

40,000 Nemcev na Finskem.

London, 4. apr. — Nemške čete, ki so bile izkrcane v Hangu, Finsko, kakor je izporočila berlinska uradna brzojavka včeraj, štejejo 40,000 mož pod generalom Sasnitz, tako je brzojavil v sredo kodanjski poročevalec za Central News.

Topniška oprema teh čet je 300 topov in 2,000 strojnih pušek.

Nemške čete se imajo rabiti za boj proti finskim upornikom.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 9, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Japonci v Vladivostoku.

Washington, D. C., 5. apr. — Državni department je danes uradno naznanil, da je japonska vlada izkrcala vojaški krdel v Vladivostoku.

To je prva bojna moč, ki so jo izkrcali Japonci na ruski zemlji, odkar se je začela na Japonskem s podporo britanske in francoske vlade agitacija za rabo čet v ohranitev miru na daljnem vzhodu, ki je bil ogrožen po nemškem sovražnem navalu na Rusijo.

Rojaki, kupujte
Liberty bonde!

Vsako naj stori svojo dolžnost, da pomore Ameriki dobiti zmago v veliki vojni.

WILSON ZA PRAVIČEN MIR.

Svobode dan obhajan z navdušenjem po vsej deželi.

Predsednik Wilson govori.

Baltimore, Md., 6. apr. — Predsednik Wilson je nocoj popolnoma sprejel poziv avtokracije na dvoboj. Objubil je svetu polno moč Amerike v boju — da se postavi proti sili vsa ogromna moč teh Združenih Držav in nadaljuje boj, dokler se nemški načrti za gospodovanje nad svetom ne izbrisejo z zemlje.

Navajajoč odgovor centralnih vlasti na njegove ponudbe poti do pravičnega mira — odgovore raztolmačene v sovražnem navalu na Rusijo in razdrobljenju Slovanov — je rekel:

"Pripravljen sem, če pripravljen, pripravljen celo sedaj, razpravljati pravičen in pošten mir vsaki čas, ko je iskreno nameravan, mir, v katerem se bo ravnalo z močnimi in šibkimi enako. Ampak odgovor, ko sem predlagal tak mir, je prišel od nemških poveljnikov na Ruskem, in pomen odgovora se ne da krivo razumeti.

"Samo en odgovor je mogoč od nas. Sila, sila do skrajnosti, sila brez mere in meje, pravična in zmagovalna sila, ki napravi pravično zakon sveta in vrže vsako sebično gospostvo v prah."

Amerika kaže svoje srce.

Predsednika Wilsona govor je bil najznamenitejši pojav dneva znamenitih demonstracij od konca do konca dežele.

Vsako mesto, mestece in selo v Združenih Državah je obhajalo Svobode dan in otvoritev kampanje tretjega Posojila Svobode, — obhajalo z navdušenjem, patriotizmom, prisrčnostjo in iskrenostjo, da ni bilo dvoma, kje stoji Amerika.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 9, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Tretje Posojilo Svobode.

Washington, D. C., 6. apr. — Mesta New Yorka prvo dneva prodajnega k

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 9, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Nemci zavzeli Jekaterinoslav.

Berlin, prek Londona, 5. apr. — V južni Rusiji so Nemci zavzeli Jekaterinoslav, važno trgovsko in obrtno središče ob reki Dnjeper, 250 milj severovzhodno od Odese, je naznanil vojni urad danes.

Besedilo naznanila se glasi:

"Vzhodno bojno torišče: V Ukrajini smo odzveli sovražnikovim krdelom ob železnici Poltava-Konstantinograd osemindvajset železnih vozov, obloženih s francoskimi puškami in strelivom in več nego milijonom topniških izstrelkov.

"V Dnjeprski dolini so naše prednje čete zavzele Jekaterinoslav po spopadu."

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 9, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Rusi obdržijo Livonijo in Estonijo.

Moskva, četrtak, 4. apr. (Po Associated Press.) — Peter Petrov, ruski poslanec, ki se je vrnil včeraj iz Berlina s potrjeno mirovno pogodbo, podpisano po kancelarju von Hertlingu in cesarju Viljemu, javlja v boljševiskem glasilu "Izvestija", da določbe odobrene pogodbe potrjujejo izjavo tajnika zunanjih stvari von Kuehlmana med državnozborsko razpravo, da imata biti pokrajini Livonija in Estonija, ležeci vzhodno od nove rusko-nemške meje, pod ruskim vrhovnim vladarstvom. Glejemo, priložen pogodbi, kaže mejo, držeco zapadno od omenjenih pokrajin.

G. Petrov poroča, da je bila samo mirovna pogodba z Nemčijo potrjena, ker so bili zastopniki drugih centralnih vlasti odsotni. Potrjene pogodbe z drugimi vlastmi se izmenjajo kmalu.

tretjemu Posojilu Svobode je precejnjena na \$102,000,000.

Mesta Chicaga prvo dneva prodajnega k

Dvesto mest — večinoma mestec — je izpolnilo svoje kvote. Sedem illinojskih okrajev poroča, da so bile kvote presežene.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 9, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Navdušenje vsepovsod.

Washington, D. C., 7. apr. — Po poročilih, ki dohajajo v Washington iz vseh delov dežele, je navdušenje na otvoritveni dan kampanje za tretje Posojilo Svobode daleč presežilo rekorde kampanj za prvo in drugo posojilo.

V dvestih državah so male občine podpisale od in prek svojih kvot v prvih štiriindvajsetih urah, in v mnogih mestih so bila zabeležena posojila v vsotah, ki daleč presežajo tiste, ki so bile podpisane v prvih dneh prejšnjih posojil. Dejansko prodajanje bondev v večjih krajih se ne začne do jutri, kajti sobota je bila posvečena predvsem obhajanju otvoritvenega dne kampanje in končni organizaciji prodajnega stroja.

Med občinami, ki so dobile v soboto, prvi dan kampanje, pravico do razobejanja častne zastave, ker so dosegle ali presegle svoje kvote, so okraji Brown, Vincennes in Knox, Indiana; Clay in Belmont, Ioka; Marcellus in Isabella, Michigan, in Outagamie, Wisconsin.

8,000 Liberty-govornikov.

Dežela je poplavljen z lepaki, je nocoj naznačil zakladniški department, in veliko zanimanje se razodeva za govore govornikov, broječih nad 8,000, ki delujejo neposredno ali posredno pod vodstvom govorniškega urada v Washingtonu. Največje število prodajalcev, ki je bilo kdaj skupljeno za pospešitev enega edinega podjetja v deželi, začne jutri prvega dneva dejanske prodajanje Liberty bondev.

Vsakomur bo dana priložnost za podpisovanje ne enkrat, nego mnogokrat, preden se kampanja zaključi dne 4. majnika, in če kdo ne subskribira ali podpiše, je kriva samo finančna neposobnost ali nevoljnost, pomagati aliirancem dobiti vojno.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 9, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Nemci ustrelili belgijskega župnika.

Washington, D. C., 4. apr. — Rev. Moonsa, župnika v Winxlu, blizu Louvaina, in pet drugih Belgijcev so Nemci ustrelili dne 16. marca v Antverpu, so naznanile danes uradne brzojavke na belgijsko poslanstvo tukaj.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 9, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Trdovratna govorica.

Amsterdam, 5. apr. — Uradno naznanilo, objavljeno na Dunaju danes ponavlja trditve ministra zunanjih stvari Czernina, ki jo je zanikal francoski prvi minister Clemenceau, da se je vršil med Avstro-Ogrsko in Francijo razgovor glede mira.

Uradna brzojavka iz Dunaja pravi, da je grof Armand, zaupen agent prvega ministra Clemenceau, imel razgovor z grofom Revertatom, svetovalecem avstrijskega poslanstva v Sviči, v katerem sta govorila o vprašanju miru.

Grof Revertata je izjavil v imenu Avstrije, da je minister zunanjih stvari Czernin pripravljen za razgovor z zastopnikom Francije in da misli, da bi bilo možno nadaljevati pogajanje z uspehom, brž ko se Francija odreče svojim načrtom za osvojitve Alzacije-Lotaringije. Grof Armand je odgovoril, pravi brzojavka, da g. Clemenceau ni v položaju, sprejeti predlog za tako odreko.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 9, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki tork in petek
Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba
Inkorp. 1. 1899.

▼ lastnem domu, 1006 N. Chicago St.
Joliet, Illinois.

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:

Za Združene države na leto.....\$2.00
Za Združene države za pol leta.....\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četrt leta.....\$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljke naj se pošiljajo na:

AMERIKANSKI SLOVENEK
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznaujo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglaševanje pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEK
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.

Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Iz slovenskih naselbin.

Joliet, Ill., 8. apr. — Popoln uspeh je dosegla večerajšnja prireditev Pevskega društva sv. Cecilije pod vodstvom gospe Ane Nemanicheve popoldne in zvečer v Sternovi dvorani. Udeležba je bila obkrožena tako velika, da so bili prireditelji kar najbolj zadovoljni. In občinstvo je z burnim plaskanjem izražalo svojo pohvalo za prekrasno petje in igranje. O tem nekoliko več prihodnje. Danes samo še omenjamo, da je bilo med gosti tudi kakih petnajst rojakov in rojakin iz La Salla, Ill.

— Poroka. V naši slovenski cerkvi sv. Jožefa sta bila danes poročena g. John Papež in gđc. Stephana Vergo. Bilo srečno!

— Ves Joliet je bil v zastavah v soboto, dne 6. aprila, na prvo obletnico vstopa Amerike v veliko vojno in na otvoritveni dan kampanje za tretje Posojilo Svobode. Z veseljem konstatiramo, da so bile tudi skoraj vse množične slovenske hiše v zastavah. Da so naši zavedni trgovci in obrtniki storiili svojo patriotično dolžnost, je umevno samoposebi.

— Kampanja se je začela. Danes zgodaj dopoldne se je začela kampanja za tretje Posojilo Svobode tudi v mestu Jolietu. Trideset pododborov, ki jih je imenoval mestni glavni odbor Posojila Svobode, je začelo svoje delovanje. Vsak pododbor ima gotovo osemletje jolietškega občestva, kjer obiskuje vse prebivalce in jim nudi priložnost za subskribiranje ali podpisane k posojilu. Tako se bo vršilo danes, jutri in popoldne. Vsak pododbor šteje tri do pet mož.

— Lahki pogoji. Po vladnem načrtu za plačevanje k tretjemu Posojilu Svobode je potrebno za podpisnika (subscriber), da plača 5 odstotkov vrednosti bonda v svoji banki na dan 9. maja ali prej. To pomeni, da mora kupec bonda za \$100 plačati \$5 dne 9. maja ali prej. Dne 28. maja ima plačati dodatnih 20 odstotkov ali \$20. Dan 18. julija je naslednji delni plačilo, ko bo moral plačati dodatnih 35 odstotkov ali \$35. In ostalih 40 odstotkov ali \$40 pa ima plačati dne 15. avgusta.

— Načrt za 25 plačil. Za malega nalagatelja bodo krajevne banke dovolile plačevalni načrt, po katerem imajo vsi kupec bondev poravnati svoj dolg v 25 tednih. Tako bo kupec bonda za \$50 plačeval po \$2 na teden, do čim bodo kupci bondev za \$100 plače-

vali po \$4 na teden, dokler ni bila skupna vrednost bonda plačana.

— Slovenci, kupite si Liberty bonde, kolikor jih zmorete, kajti s tem dokažete svojo lojalnost napram Ameriki. V bonhah ali obveznicah Združenih Držav je vaš denar najbolje naložen in najvarnejše, poleg tega pa vam bo nosil obresti 4½ odstotka, torej več, nego jih plačujejo banke. Ves denar, ki bo naložen v teh bonhah, bo tudi prost davka, kar je zelo važno za umnega gospodarja.

— Liberty bonde lahko subskribirate ali podpisete v tiskarni Amerikanskega Slovenca.

— Ali že obdelujete svoj vojni vrt? Gotovo, ker ste pametni in varčni.

— Ne pozabite na vojno-varčevalne znamke (War Savings Stamps). Na prodaj so v tiskarni A. S. po \$4.15, kakor tudi po 25c, katere so primerne za otroke, da se učijo varčevati.

— V sobotni seji jolietške podružnice Slovenske Narodne Zveze je bil enoglasno izvoljen za delegata k slovenskemu zborovanju, ki se bo vršilo v Clevelandu v dne 14., 15. in 16. t. m., g. Joseph Zalar, njen predsednik. Jolietška podružnica šteje doslej 86 članov, katerih imena priobčimo o priliki. Ako vseslovenski zbor v Clevelandu določi natančnejši program ciljev in smotrov Slovenske Narodne Zveze ter izvoli pravi glavni odbor, upamo, da se razširi tudi naša podružnica, ki je doslej še nekoliko zaspala. Če hočemo iti naprej, moramo natančno vedeti — kod in kam.

— G. John Jerich iz La Salla, Ill., je bil tudi med junaškimi fanti, ki so odšli zadnjo sredo v večbalski na vzhodu. Od njega smo prejeli dopisnico sledeče vsebine: "Buffalo, N. Y., 4. apr. Sprejmite priščne pozdrave v Jolietu in La Salli. Pogum in navdušenost je z nami. John Jerich."

— Pisma v jolietškem poštnem uradu imajo: Joliet, A. Ramulus, Kuhel Tom, Lozar Louis, Pohler John.

— Ob priliki ženitovanj, krstov, pogrebcev in drugih slučajih, ko potrebujete avtomobil, se oglašite pri meni, ki imam 7-passenger limousine-avtomobil za vse potrebe. Chicago tel. 2575, N. W. Phone 344 — A. Nemanich, Joliet. Adv.

Willard, Wis., 3. apr. — Cenjeni Am. Slovenec! Pri tukajšnjih občinskih volitvah v tork 2. apr. je bil izvoljen za župana občine Hendren v Jolietu in okolici dobro znani naš rojak Josip Pekolj. Tudi drugi občinski odbori so letošnjo spomlad prišli v slovenske roke.

Vas pozdravljam
Stari naročnik.
Op. ur. Čestitamo na vašem napredku!

Kansas City, Kans., 31. marca 1918. — Vesela Aleluja se prepeva danes, ko pišem jaz ta dopis. Zakaj bi se ne, ker pišem ravno na velikonočno nedeljo. Tukaj v Kansasu se mudim že 14 dni in ogledujem res lepo okolico. Sporočiti hočem nekoliko razmere in pa opisati malo okraj.

Prvič naznamim, da je tukaj sedaj že tretji dan velik štrajk uslužbencev poštne hiše ali str. kar. Potem so vsi salooni zaprti, ker tudi štrajkači saloonarski pomagači (bartenderji). Tudi se je že govorilo, da bo dobežalo začeli vsi unijski delavci štrajkati. Naznamim vam samo en prizor, ker sem ga sam skusil. Delal sem v neki tovarni, kjer izdelujejo ledenice omare. Videl sem skozi okno, da je začela voziti poštica železnica. Ker sem imel v resnici precej daleč do svojega stanovanja, bil sem jako vesel. Ko sem zasilal, da je eden prav pošteno zavriskal in naznanil, da sem zopet prost dela za en večer (— tovarniški whistle—), hitel sem iz tovarne na karo. Peljem se za tri bloke in glej ga šmenta, videl sem gnečo, množico ljudi, ki so kričali "skeb, skeb". Čudno se mi je zdelo že pri vstopu v karo, da so bili 4 policajci v karo. Potem pa se peljem še en blok, pa hajd ven in sem jo rajši prav po gorenjsko peš mahal proti domu, čeravno sem imel okrog 100 blokov hoda. Res veste, da je bilo zame precej neprijetno. Prvič zato, ker nisem vedel, ali naj krenem na levo ali desno, gori ali doli.

Veste, te preklicane bajte v Kansas, Missouri, so pa tudi tako visoke, da ako bi človek gledal z daljnogledom, pa bi ne videl čez nje. Oh, kako ropotanje je bilo, ko sem prišel prvič v to mesto! In danes vse tiho in mirno, nikjer ne vidim nobene kare, ki so prej švigale kot metulji vse navskriž.

Mesto Kansas je precej veliko. Obe mesti skupaj imata čez 500,000 ljudi. Seveda se deli v dva dela: Kansas, Missouri, in Kansas, Kans. Tukaj tečeta dve reki, ki se imenuje ena Missouri in druga Kavana, pri tem mestu se zlivata skupaj. Okolica je zelo lepa. Posebno lepo pa je na griču, kjer stoji glavna nemška bolnišnica. To je, ko prideš na Union-postajo Kansas, Missouri. Samo pogled proti vzhodu in videl boš veliko rudeče poslopje.

Pojdi gori in imaš najlepši razgled po tem mestu.

Kakor sem čul, ne živi v Kansas, Missouri, nič Slovencev. Pač pa so naseljeni v mestu Kansas City, Kans. Tukaj pa je okoli 100 družin. Imajo svoje cerkev in šolo. Kakšna pa je cerkev? Veste, dragi mi Slovenci, cerkev je tukaj bolj majhna, pač pa je lepa. V resnici, kakor pravi sveto pismo, to je hiša božja in hiša molitve. Ker v resnici je bila prej hiša navadnih ljudi in sedaj pa so jo preuredili v lepo cerkvico. Kakšni pa so farani? Rečem samo to, da bi jih morali posnemati po vseh slovenskih naselbinah. Potem pa bi ne bilo toliko preprirov med našim narodom. Meni so zdi, da živijo prav po bratovstvo. Župnik je tukaj Rev. Ivan Perše, kateremu se jaz prav lepo zahvalim za njegovo prijaznost. Prišel sem k njemu prvič, ki me še ni gospod nikdar prej videl, pa je šel z menoj in mi je preskrbel stanovanje, za kar mu Bog poplača.

Kako pa so se tukaj praznovali cerkveni obredi Velikega tedna? V sredo zvečer je bil rožni venec in premišljevanje trpljenja Jezusa Kristusa, po spisu sv. Matevža. V četrtek ravno tako. V petek sv. križev pot in pridiga. V soboto zvečer ob 8. uri pa Vstajenje Jezusa Kristusa. Vstajenje je bilo zelo slovesno in lepo. Lepe pesmi so vzradostile vsako, še tako žalostno srce.

Tukaj so prav prijazni ljudje. Čeprav nimajo tukaj okusne ječmenove kapljice, so vseeno veseli. Tukaj je suša. Pa ne Suša iz Sheboygana. Okolica je že vsa zelena. Da, videl sem že cvetje nekega drevesa, namreč črešnje. Podnebje je prav gorko. Sedaj sem že 14 dni tukaj, pa je bila že takrat, ko sem prišel sem, trava lepo zelena. Čudno: dva dni prej sem bil v Montani, tam je bilo še vse pokrito z belo zimsko odejo — tukaj pa je bila rajsko pomlad. Res, podnebje si je zelo navskriž, ako se eden pelje po železnici. Veste, ta netopir, ki vidi tudi ponoči leteti naprej, ta vam kar čez noč napravi čudno iznenadenje. To sem skusil jaz sam že marsikaterikrat.

Tukajšnji Slovenci so zaposleni večinoma po klavnah. Kar je meni znano, je tukaj 5 velikih klavnic: Armour Co. in Swift Co. sta največji. Jaz se kar čudim tukaj, da se jih toliko en dan pobije, namreč — živine. Sedaj pa pozdravljam vse čitatelje in čitateljce tega lista, posebno pa v Kansas City in v Sheboyganu in želim napredka temu listu A. S. Častitam pa tudi č. gospodu Plazniku, ki se toliko trudi za dopisovanje za ta list.

Jakob Prestor.

VSESLOVENSKI ZBOR V CLEVELANDU.

14., 15. in 16. aprila 1918.

PROGRAM.

Nedelja 14. aprila.

Dopoldne. — Sprejem gostov na kolodvorih. — Vpisovanje in sprejem gostov in zaupnikov podružnice in naselbin v uradu Slov. Stavn. in Posojilnega Društva, 6313 St. Clair ave.

Popoldne. — 2. P. M. Formalna otvoritev zbora in konvencije S. N. Z. Volitev konvencijnih odbornikov in odsekov "za pravila, program, govornike, resolucije itd." — Razgled po naselbinah in mestu Cleveland.

Zvečer. — Javen banket za goste, zaupnike in zastopnike. Stereoskopične slike slovenskih krajev, mest in vasi. Nagovor.

Ponedeljek 15. aprila.

Dopoldne. — 9. A. M. Konvencija S. N. Z.

Popoldne. — 2. P. M. Formalno zborovanje vseh gostov, zastopnikov, zaupnikov naselbin, članov S. N. Z. in občinstva, ki podpira naš program.

Zvečer. — 8. P. M. Javno zborovanje v John Grdinovi dvorani za vse slovensko občinstvo v Clevelandu.

Torek 16. aprila.

Ker bo več slovenskim duhovnikom nemogoče dospeti v Cleveland v nedeljo, se bo zbor nadaljeval v torek, ako se prikladi dovolj gg. duhovnikov ali če zbor ne bo rešil vseh zadev prva dva dni. Program se določi pozneje. PODRUŽNICA S. N. Z. za Cleveland, O., št. 1.

TRETJE POSOJILLO SVOBODE.

Kupujte Liberty bonde!

Vlada Združenih Držav je razpisala tretje Posojilo Svobode (third Liberty Loan). V soboto se je začela kampanja za prodajo bondev ali obveznic tega posojila...

Vaš sin je šel, da žrtvuje svoje življenje za Vas. Pokažite mu svoje priznanje. Posodite Stricu Samu s tem, da naložite svoj denar v Liberty bonhah.

Idite do skrajnosti v podpiranju junaških fantov "tam za morjem". Liberty bonhah vam nudijo sredstvo za tako podpiranje.

Razbijte oboroženo pest pottamsko z naložitvijo denarja v Liberty

bonde, ki so najvarnejši vrednostni papirji na svetu.

Vrzi svoje zlato na vodovje tretjega Posojila Svobode, kajti povrne se v bogatih dividendah miru in obilnosti.

"Pridi Tvoje kraljestvo" je prošnja, na katero se lahko odgovori potem tretjega Posojila Svobode. Združite svojo mošnjo in svoje molitve. Molite in plačajte za tretje Posojilo Svobode.

Če se David ni bal Goljata, ali naj se Amerika, z Davidovo vero in nedolžnostjo, boji berlinskega Goljata? Podprite svoj pogum z gotovino za tretje Posojilo Svobode.

Nobelih novih razpok ne sme biti sedaj v našem Zvonu Svobode. Podpirajte naše boritelje s svojimi Liberty bonhah.

Podpiranje tretjega Posojila Svobode naredi iz Vas praktičnega patrijota.

Konskripcija za fante, ki morajo iti. Subskripcija od tistih, ki ostanejo. Naložite v Liberty bonhah pokanje fantu v okopih, da ni pozabljen, in ga oskrbi v boju za rano zmago.

Bodite patriotični in varčni ter naložite denar v Liberty bonde. Vsak dolar tako naložen je korak napram svetovnemu miru in svetovni svobodi.

To ni dar vladi, to kupovanje Liberty bondev, ampak najzdravejša naganje denarja na svetu.

JUGOSLOVANSKI POKRET NA SLOVENSKEM.

(Dalje.)

"Srbska vojvodina."

(Slovenec, 19. I.) "Zagreškemu listu Glas piše nek Srb iz Bačke: Mi smo z največjim veseljem čitali izjavo vašega slavnega dr. Korošca, v kateri je rekel, da ne pozablja niti Bačke, Banata in Baranja. Mi se moramo toliko bolj brigati za te pokrajine, kakor za druge na slovenskem jugu. Mi smo na udaru, brez vsake svobode ali narodne avtonomije, pušteni na milost in nemilost Madžarom.

Dopis zaključuje z besedami: "Mi se bomo znali boriti skupno z vami Hrvati in Slovenci, da dobimo to, kar moramo dobiti: svobodo in samostojnost!"

Kriska deklaracija.

(Hrvatski Dnevnik, 23. I.) "Srbski ugovor, katerega sta v imenu srbsko-hrvatsko-slovenskega naroda sklenila na Krfu Pašić in Trumbić in katerega smo nedavno objavili, ponatiskujejo vsi hrvatski listi. Naravno je, da vzbuja program, oziroma deklaracija za služeno pažnjo, razumljivo senzacijo."

Avstrijski Nemci proti Jugoslovanom.

(Slovenski Narod, 17. I.) V Ponedeljek je bil poslanec Bohernig pri ministrskem predsedniku, kateremu je rekel, da so alpski Nemci silno ogorčeni, ker vlada ne vzame nikakega koraka proti narodnem pokretu med Jugoslovani in Čehi. Zagrozil je, da bodo stili alpski Nemci v opozicijo."

Interpelacija o preganjanju.

(Slovenski Narod, 24. I.) "Jugoslovanski klub je predložil na današnji seji parlamenta (22. I.) 40, deloma zelo obširnih interpelacij, ki se tičejo skoro izključno preganjanja in zapostavljanja Jugoslovanov. Isto take interpelacije bodo predložili naši poslanci tudi v delegacijah.

Program avstrijskih pangermanov.

(Slovenski Narod in Slovenec, 15. I.) "V nedeljo 13. t. m. so sklicali koroški Nemci sestanek v Beljaku, na katerem so sprejeli resolucijo, v kateri so toplo zahvaljujejo avstrijski, pa tudi nemški vojski za izvojevanje zmage. "Ker ogrožajo — tako se glasi v resoluciji — ne samo zunanji sovražniki, temveč tudi notranji moč in sigurnost države, predvsem pa sigurnost in posestno stanje nemškega naroda v Avstriji, izražajo skupščinarji trdno prepričanje, da more biti obstanek edinstvene močne Avstrije zajamčen samo, ako bodo

imeli Nemci v njej zagarantirano svoje sedanje posestno stanje in svojo ulogo voditelja.

S tem ciljem pred očmi zahteva zbor z ozirom na zunanjo politiko:

1. Izkoristiti se morajo kolosalni vojni uspehi proti sovražnikom, primerno žrtvam nemškega naroda. Dosedanje meje se morajo primerno popraviti, da se zaščiti bodoči razvoj in prepreči eventualni napadi sosedov. 2. Obdržati in še bolj utrditi zvezo z nemško državo v političnem, ekonomskem in vojaškem oziru. 3. Demokratizacija zunanje politike. 4. Brezpogojno se mora odbiti namera, da bodo notranje razmere v Avstriji predmet mednarodnega pregovarjanja, ali zaključenega miru. Zahteva ali dovolitev umeševanja sovražnih držav v ureditve notranjih državnih zadev se mora ožigostiti kot veleizdaja.

Na polju notranje politike: 1. Preureditev Avstrije v smislu brez-pogojne utrditve nemških privilegijev.

Nemški nacionalne zahteve imajo brez-pogojno prednost pred državnimi zahtevami. 2. Odcepitev Galicije. 3. Zahteve Čehov po samostojni državi se odbijajo a limine in germanstvu se mora zagotoviti trajna pozicija v sosednjih deželah. 4. Napram jugoslovanskim zahtevam se morajo zavrniti vsi načrti, ki gredo za odcepitvijo dežel ali delov dežel, preko katerih vodi pot do Jadranskega morja, zlasti do Trsta.

(Nemški načrt je torej: Jugoslavija brez Slovenije. Opomba Slovenca.) 5. Tržaška luka se mora razširiti. V Trstu se mora osnovati nemška parobrodarska šola. 6. Uvesti se mora nemški državni jezik. 7. V Trstu kot v edinem srednjeevropskem pristanišču germanstva se morajo brez-pogojno zadušiti iredentske struje in slovenski načrti.

8. Zavračanje vsake razširjenosti avtonomij, ker bi ogroževale homogeni karakter Avstrije. 9. Zahteva se ojačenje narodne zveze med Nemci in Madžari v borbi proti državopravni predznosti Čehov in Jugoslovanov. 10. Najostrejša borba proti ekonomski in politični prevladi Židov. 11. Slovenske province se ne smejo ekonomski favorizirati. 12. Osebam, ki so pobegnile

v inozemstvo, se naj onemogoči povratek, njih imetje naj se proda in odreče amnestija itd."

Slučni sestanki so se vršili na Dunaju in v Gradcu.

(Dalje prih.)

NAZNANILO.

Našim cenj. odjemalcem naznanjamo, da Mr. Frank Završnik več ni v naši službi. Ne dajte mu nobenega naročila in ne plačila za blago.

Splošnovanjem,

SLOVENIAN LIQUOR CO.

Michael Kochevar, predst.

Joliet, Ill., 2. aprila 1918.

Lepi zakonski stan.

Zakonska dvojica je z velikim trudom in naporom dospela na Triglav in obdružuje ogledovala veličastvo planin.

Žena: "Ni čuda, da se v hribih zgodi toliko nesreč. Povej, ljubi Joško, kaj bi ti storil, če bi jaz padla v kako brezno in se ubila?"

Mož: "Oh ves da — znorel bi, gotovo bi znorel."

Žena: "Meni se pa zdi, da bi se kmalu spet oženil."

Mož: "Ne — tako hudo pa ne bi znorel."

KILA OZDRAVLJENA.

Ko sem pred leti vzdignil neko deblo, sem se bil vtiral. Zdravniki so mi svetovali edino pomoč v operaciji. Pas mi ni pomagal. Konečno sem dobil nekaj, ki me je popolnoma ozdravilo. Leto so prešla, a kila se ni povrnila dasi imam težko delo kot tesar. Ozdravljen sem bil brez operacije, zgube časa ali sitnosti. Jaz sem prodajam ničesar, pa dam nasvet kako ozdraviti kilo brez operacije! Zgube časa, če mi pišete na Eugene M. Pul-len, Carpenter, 485 D, Marcus Ave., Manassquan, N. J. Izrežite ta oglas in pokazite vtrganim, da mu ohranite življenje ali vsaj preprečite sitnost tarnanje in konečno operacijo.

WAR

Savings Stamps

CENA TEKOM APRILA:

Ena znamka stane \$4.15,

poln certifikat z 20. znamkami

pa \$83.00.

Pri nas lahko kupite eno znamko ali več do 200.

Več kot 200 znamk ne prodamo eni osebi.

Pisanim naročilom je pridejati denarno nakažnico (Money Order) in še 16 centi za priporočeno.

Vam pisмено pošiljatev znamk.

Pišite po nje na:

Amerikanski Slovenec

1006 North Chicago Street

Joliet - - Illinois

Union Coal & Transfer Co

515 CASS STREET, JOLIET, ILL.

Piano and Furniture Moving.

Chicago telefon 4313. Northwestern telefon 412

PRVI IN EDINI SLOVENSKI POGREBNIŠKI ZAVOD

USTANOVILJEN 1. 1895.

ANTON NEMANICH IN SIN

1002 NORTH CHICAGO STREET

Garaža na 205-207 Ohio Street, Joliet, Illinois

Priporočamo slavnemu občinstvu svoj zavod, ki je eden največjih v mestu.

Na željo preskrbimo avtomobile za vse potrebe, zlasti za slučaje krstov, porok in pogrebcev. Na pozive se poslužijo vsak čas ponoči in podnevi.

Kadar rabite kaj v naši stroki se oglašite ali telefonajte. Chicago telephone 2575 ali N. W. 344. — SVOJ K SVOJMU!

MALI VITEZ

(PAN VOLODIJEVSKI.)

Zgodovinski roman. * * * Spisal H. Sienkiewicz.

Po poljskem izvirniku poslovenil Podravske.

(Dalje.)

V tem se od mestne strani odzove topot konjskih kopit in skoro dospe Horaim, pribojnik generala podolskega.

"Zapoved za poveljnika!" zakliče in ustavi konja.

Volodijevski vzame povelje, ga molče prečita in po trenutku grobne tišine izpregovori častnikom:

"Gospodje! Komisarji so se prepejali v čolnu čez reko ter odšli v Dlužno, podpisat pogodbo... Čez trenutek se vrnejo. Do večera moramo odvesti vojske v gradu in brez odloga imamo zatekniti beli prapor..."

Nihče ni rekel niti besedice. Bilo je slišati zgolj urno dihanje in hropenje. Naposled izpregovori Kvasibrodski:

"Moramo zatekniti prapor? Takoj zberem ljudi."

Hitro nato se je ozval povelje; vo-

jaki so stopali v vrste ter si pokladali orožje na rame. Skoro so se začeli njih umerni koraki v molčnem gradu.

Ketling stopi k Volodijevskemu.

"Ali je že čas?" vpraša.

"Pokažaj komisarja, da pozveva,

kakšni so pogoji... Sicer pa pojdem sam tjakaj."

"Ne, jaz grem tjakaj; kleti poznam boljše ter vem, kje je kaj."

Daljši razgovor jima ustavijo glasovi:

"Komisarji se vračajo."

Trenutek kasneje se trije nesrečni poslanci pojavijo na gradu. Bil je to podolski sodnik Gruševski, točaj Revu-

ski in črnihovski praporščak, gospod Misljevski. Stopali so zamračeni, s povešenimi glavami, na hrbtih so se jim lesketali kaftani iz zlate tkanine, ki so jih dobili v dar od vezirja.

Volodijevski jih je čakal, oprt ob top, naravnost proti Dlužki; top je bil še tope in kadilo se je iz njega. Vsi trije molče pozdravijo malega viteza, on pa jih vpraša:

"Kakšni so pogoji?"

"Mesta ne oplenijo; prebivalci si ohranijo življenje in premoženje. Vsak, kdor neče ostati, ima pravico oditi ter se napotiti, kamor se mu ljubi."

"A Kamenec?"

Komisari povesijo glave.

"Ostane sultanov na veki..."

Nato komisarji odidejo, ali ne k mostu, zakaj ondi jim je že množica zaprla cesto, nego na stran skozi južna vrata. Prišedši dol, sedejo v čoln, da se prepeljejo k laškim vratom.

V nizavi med skalami poleg reke so se že začeli pojavljati janičari. Iz mesta je prihajalo čimdalje več ljudi, ki so zasedli prostranstvo proti staremu mostu. Mnogi so hoteli steči na grad, toda odhajajoči polki so jih pri- držali na povelje malega viteza.

Ko je Volodijevski uravnal odhod svojih vojakov, je rekel gospodu Mušalskemu:

"Stari prijatelj, stori mi še eno uslugo. Pojdi takoj k moji ženi in izroči ji od mene..."

Beseda mu je obtičala v grlu.

"Reči ji v mojem imenu: To ni nič!" dodal hitro.

Mušalski odide. Za njim polagoma odidejo vojaki. Grad se je praznil, toda polagoma, ker so bile razvaline na poti.

Ketling se približa malemu vitezu.

"Pojdem v klet," reče, stišnivši zobe.

"Pojdi — toda počakaj, dokler ne odide vsa vojska."

Objameta se. Oči so se jima nena- vadno blešale... Naposled odide Ket- ling proti kleti.

Volodijevski sname šlem z glave; nekaj časa se ogleduje razvaline, to polje svoje slave, mirlice, skalne odlomke, nasipe in topove, potem pa dvigne oči in jame moliti...

Poslednje njegove besede so bile:

"Daj ji, Gospod, moč, da to potrpe- ljivo prebije, da ji mir..."

Ah!... Ketling se je pohitel; ni čakal, da bi bili odšli vsi polki, zakaj v tem hipu so se zagugale bastije, stra- šen pok je pretresel ozračje; stopi, zi- dovje, stene, konji, topovi, živi in mrtvi z zemljo in kamenjem vred so zle- teli v zrak v morju plamena, nalik ne- izmernemu, ogromnemu naboju...

Tako je umrl Volodijevski, kameni- ški Hektor, prvi vojak v ljudovladil!

V zborni cerkvi sv. Stanislava je stal na sredi cerkve visok oder, okrog ka- terega je gorela gosta vrsta sveč, in na njem je ležal v dvojni krsti, svin- čeni in leseni, gospod Volodijevski. Pokrov je bil že pritrjen; bilo je tik pred pogrebom. Iskrena želja njego- ve vdove je bila, da bi ji moža pokop- ali v Hreptovu, toda vse Podolje je bilo v sovražnikovih rokah, torej je obveljal sklep, da ga pokopljejo začas- no v Stanislavu. Tja so bili namreč v turškem spremstvu poslani kameni- ški "exules" ter oddani hetmanovu v roke.

Zvonili so z vsemi zvonovi. Cerkev

je bila polna plemičev in vojakov, ki so hoteli še zadnjič pogledati na rakev Hektorja kameniškega in prvega junaka v ljudovladil. Šepetali so med se- boj, da se celo sam hetman udeležil po- greba; ker ga pa ni bilo videti in je utegnil v mesto vsak hip vdreti čam- bul Tatarjev, ni bilo več odlašati s po- grebom.

Stari vojaki, prijatelji ali podložniki pokojnikov, so stali okrog mrtvaškega odra. Med njimi so bili gospod Mušalski, gospod Motovilov, gospod Snitko, gospod Hromika, gospod Ne- našincev, Novoveški in dokaj drugih bivših dostojnikov hreptovske trdnja- ve. Po čudnem naključju ni bilo po- grešati nikogar izmed onih, ki so bili nekoč sedeli pri hreptovskem ognji- šču. Vsi so odnesli glavo celo iz voj- ne, samo on, ki jim je bil vzor in po- veljnik, on vitez dober in pravičen, grozen sovražnikom, toda nežen in blag proti svojcem, borilec nad borilci, z golobčijim srcem, je ležal tu visoko sredi sveč, v neizmerni slavi, toda v smrtni tišini. Srca, otrpla ob vojni, so se stiskala od žalosti ob tem po- gledu. Zlati bleščave svetle svetlele stroga in zmučena lica ter se odbijal v solzah, tekočih iz oči. Sredi tega vojaškega kroga je ležala na tleh Barb- ka, a poleg nje je klečal stari, nadlož- ni, potrti in drhteči Zagloba. Prišla je bila semkaj peš iz Kamenca za vo- zom, na katerem je bilo naloženo nje- najdražje truplo, in sedaj je nastal tre- nutek, ko se krsta izroči črni zemlji.

Na vsej poti se skoro ni zavedala, kakor ne bi pripadala več temu svetu. Še sedaj, ob tem odru, je neprestano izgovarjala besede: "To ni nič!" kakor ji je bil naročil ljubljani mož. Bile so to poslednje besede, ki jih ji je bil poslal — toda v ponavljanju teh besed so bili zgolj glasovi brez vsebine, brez resnice, brez pomena, brez nade. Ne, ni res, da bi to ne bilo nič, zakaj bila je žalost, tema, obup, neodvratna ne- sreča, ubito in strto življenje, zblazne- la zavest, da za njo ni usmiljenosti, ni ti nade, nego zgolj puščava in praz- nota, ki jo more napolniti edino Bog s tem, da ji pošlje smrt.

Zvonovi so peli. Pri velikem oltar- ju se je končala maša. Naposled se odzove visok glas, kakor bi klical iz predpoda: Requiescat in pace! Mrzličin trepet preseine Barbko in v zbegani glavi se ji porodi samo ena misel: "Se- daj mi ga vzamejo!" Toda ni bilo še konec obreda. Vitezi so pripravljali številne govore, ki so jih hoteli izpre- govoriti tedaj, ko bodo spuščali krsto v grob, a na leco je stopil duhovnik Kaminski, oni, ki je bil tako pogosto- ma bival v hreptovski trdnjavi in ki je bil Barbko v njeni bolezni pri- pravljaj na smrt.

V cerkvi so se jeli ljudje odkašlje- vati, kakor navadno pred propovedjo, potem so utihnili, in vse oči so se o- brnile proti leci.

V tem se je ozval z lece boben.

Vsi poslušalci so osupnili. Duhov- nik Kaminski je bobnal kakor k oro- ju. Zdačji preneha, in grobna tišina nastane. Potem se boben oglasi še drugič in tretjič. Zdačji pa vrže Ka- minski palčiči na tla, razprostre roke in zakliče:

"Gospod polkovnik Volodijevski!"

Odgovori mu krčevit krič Barbkin.

V cerkvi je bilo kar strašno. Za- globa vstane in z Mušalskim vred od- neslo mlado ženo iz cerkve.

Duhovnik je zaklical dalje:

"Za Boga, gospod Volodijevski! Na orožje bobnajo! Vojska je! Sovražnik je prekoračil mejo, ti pa ne vstaneš? Ali ne sežeš po sablji? Ali ne zasedeš konja? Kaj se je zgodilo s teboj, vo- jak? Kaj, ali si pozabil nekdanje vrli- ne, da nas zapuščas v žalosti in togi?"

Pri vojakom so se hitro dvigale, in nastal je jok po vsej cerkvi, ki se je glasil tem močnejše, čim bolj je duhov- nik proslavljal vrline, ljubezen do do- movine in hrabrost umrlega vojaka. Pa tudi propovednika so prevzele nje- gove besede. Pobledel je, čelo se mu je pokrilo z znojem in glas se mu je tresel. Obšla ga je žalost zaradi ma- lega viteza, zaradi Kamenca, zaradi ljudovlade, zajete s spoznavalec pol- meseca, in naposled je končal svojo molitev takole:

"Cerkev, o Gospod, se izpremene v mošejo, in iz korana bodo peli ondi, kjer smo doslej pevali evangelij. Spokoril si nas, Gospod, odvnil si od nas Svojo obraz, poganskemu Turku si nas izročil v oblast. Neizvedne so Tvoje sodbje, toda kdo, o Gospod, se jim ustavi sedaj? Katere vojske se bo- do sedaj bojevale na meji? Ti, ki Ti ni nič skrito na svetu, veš najbolje, da na svetu nihče ne preseza naše konji- ce, Katera, o Gospod, udari tako, ka- kor udari le naša? Odezas nam take branitelje, za katerih hrbti je vse kr- ščanstvo moglo proslavljati Tvoje ime, O, dobrotljivi Oče! Ne zapusti naš! Pokaži nam Svojo usmiljenost! Pošlji

nam branitelja! Pošlji branitelja zo- per poganskega Mohameda, naj pride semkaj, naj stopi med nas, naj dvigne naša upadajoča srca. Pošlji ga nam, o Gospod!"

Zdačji nastane šum pri cerkvenih vratih, in v cerkev stopi — gospod hetman Sobieski. Vseh oči so se o- brnile k njemu, ljudje so se od joka tresli, on pa je stopal, rožljaje z ostro- gami, naravnost k mrtvaškemu odru, krasen, v lice podoben cesarju, ogro- men...

Krdelo železnih vitezov je korakalo za njim.

"Salvator!" zakriči preroško navdu- šen duhovnik.

On pa je pokleknil ter jel moliti za dušo Volodijevskega...

Epilog.

Leto dni potem, ko je padel Kame- nec in se je nekoliko polegla nesloga med strankami, je ukrenila naposled ljudovlada, braniti vzhodne meje.

In nastopila je krepko. Veliki het- man Sobieski je šel z enointrideset tisoč peši in jezdeci v sultanovo de- želo pod Hotim, da ondi udari na do- kaj večja krdela Huseina paše, stoječa pod tem gradom.

Ime Sobieskega je bilo že strašno sovražnikom. V tem letu, ko je bil pa- del Kamenec, je hetman z nekoliko tisoč vojaki že učinil toliko, tako raz- diral padišahovo vojsko, pobil toliko čambulov, otel toliko jetnikov, da se stari Husein, dasi je imel dokaj šte- vilnejšo vojsko, ni upal postaviti svoj- jih čet proti hetmanu na odkritem po- lju, nego se je sklenil braniti v utrje- nem taboru.

Hetman je obkolil oni tabor, in bilo je že splošno znano, da ga hoče vzeti naskokoma. Mnogi so bili seveda te- ga mnenja, da je nekaj nezaslišanege, ako bi se manjšina lotila večine, ki je bila vrhunskega zavarovana z rovi in na- sipi. Husein je imel stoindevdeset topov, v vsem poljskem taboru pa jih ni bilo niti petdeset. Turška pehota je bila trikrat večja nego hetmanova. Samo janičarjev, teh v ročnem boju tako strašnih vojakov, je bilo v turškem taboru osemnajststisoč. Toda hetman je zaupal v svojo zvezdo, v slavo svo- jega imena in naposled v vojsko, ki jo je vodil.

Pod njegovim poveljstvom so bili polki, izkušeni in utrjeni v boju, ki so izza mlada bivali v bojnem hrupu, ki so se bili udeležili neštevilnih poho- dov, obleg in bitk. Mnogi so se se spominjali strašnih časov Hmelnicke- ga, Zbaraža, Berestečka; mnogo so preživeli vse vojne: švedsko, prusko, moskovsko, domačo, dansko in ogr- sko. Bila so ondi krdela magnatov, sestavljena večinoma iz veteranov; vo- jakji iz obmejnih trdnjav, ki jim je bila vojna tako potrebna kakor dru- gim mir. Pod vojvodo ruskim je sta- lo še petnajst praporov huzarjev in druge konjice, ki so jih celo tuje imeli za nepresežne; bili so to večinoma la- hki prapori, s katerimi je gospod het- man, ko je bil padel Kamenec, nanes- el tolik poraz razpršenim tatarskim čambulom; bili so ondi naposled tudi prapori pešcev, ki so brez strela, zgolj s puškimi kopiti udarjali na jani- čarje.

Vojska je bila vzgojila te ljudi, vzgo- jila v ljudovladil cel rod, toda doslej je bil razpršen, ali pa je v tuji službi stal sovražno drug proti drugemu. Sedaj, ko jih je notranja sloga pozvala v en tabor, je hetman upal, da pobije Hu- seina in močnega Kaplana, ki je bil Huseinu podpora. Hetmanove ljudi so vodili izkušeni poveljniki, katerih imena so bila takisto zapisana v zgo- dovinu poslednjih vojen pri porazih in zmagah.

Sam hetman je stal kakor sonce na čelu vseh krdel in njegova volja je vo- dila vojske. Toda kdo so bili drugi poveljniki, ki so se v tem boju oven- čali z neumrljivo slavo?

Evo, oba hetmana litevska: veliki Pac in poljni hetman Mihael Kazimir Radzivil. Ta sta se bila nekoliko dni pred bitko združila s kraljevo vojsko in sta sedaj na povelje gospoda Sob- ieskega stala na višinah, ki vežejo Hotim z Zvancem.

Dvanajststisoč bojnikov je posla- šalo njiju povelja, in med temi je bilo nad dvesto mož izbornih pešcev. Od Dnestra proti jugu so stali združeni valaški polki, ki so bili pred bitko za- pustili turški tabor ter se združili s kristjani. Poleg Valahov je stal s to- povi gospod Kotski, ki je tako urejal topničarstvo, grmadil nasipe in jemal utrjena mesta, da ni imel tekmeča. Iz- uril se je bil v tej stroki v tujini, toda skoro je prekosil celo tujce. Za Kot- skim so stali ruski in mazuški peši gospoda Korickega; dalje gospod pol- ni hetman Dimitrij Višnjevecki, bra- tranec bolnega kralja. Ta je zapove- doval lahki konjici. Poleg njega se je postavil s svojimi pehotnimi in konji- škimi prapori gospod Henrik Potocki, nekdanj hetmanov nasprotnik, a danes njegov zaveznik. Za njim in za Ko- rickim je stalo pod Jablonovskim, voj- vodo ruskim, petnajst praporov huzar- jev v jasnih oklepih, v šlemih, metafo- čih grozno senco na lica, in s krili pri ramah. Velik gozd sulic je štrlel nad njimi, toda oni so stali mirni, zaupajo- čji v svojo moč, ter gotovi, da jim zma- ga ne odide.

Izmed manjših, ne po hrabrosti, ne- go po odlikovanju, je bil kastelan pod-

leški, Luzecki. Brata so mu bili Tur- ki obglavili v Bogdanovem, in zato jim je bil prisegel večno osveto. Bil je tudi tefan Černecki, sinovec velikega Stefana, kraljevski polni pisar. Za ob- lege mesta Kamenca je bil stal pod Golembom na čelu plemstva ob kralju in le toliko da ni raznel domače voje- ne; sedaj pa se je tudi zazele odliko- vati na drugem polju. Bil je ondi gos- pod Gabrijel Lilnicki, ki je prebil vse svoje žive dni na vojni in mu je bila že starost pobelila glavo; bili so ondi razni vojvode in katelani, kolikor toli- ko znani iz prejšnjih vojen, sicer manj sloveči, zato pa tem bolj koprneči po slavi.

A med viteštvom, ne odetim s se- natorsko veljavo, se je lesketal poleg drugih gospod Skretuski, proslavljen Zbaražec, vojak, ki so ga stavili vite- štvu za vzor, udeležnik vseh vojen, kar jih je bila v 30 letih dovojevala poljska ljudovlada. Glava mu je bila že osivela, toda okoli njega je bilo šest sinov, izmed katerih sta bila sedaj naj- mlajša dva prvič na vojni. Zato pa sta tudi tako koprnela po boju, da je moral s pametnimi besedami krotiti njiju bojaželjnost.

(Konec prih.)

Kakor že je.

Admiral Schley je bil vsak trenutek pripravljen z odgovorom. Nekega dne se je zabaval z mlado damo o nebesih in peklu.

"Gospod admiral, jaz bi tako rada zvedela še vaše nazore o nebesih in peklu."

"O, draga moja gospodična, to je pa težko vprašanje, — odgovori admi- ral Schley. — Natančno vam odgovorim le, če mi poveste, za kaj se zani- mate, za klimate, tamošnje razme- re, ali pa za vaše prijatelje in znance."

NAPRODAJ DVE LEPI NOVI HI- ŠI na Elizabeth St. med Ross & Granite. Lahki obroki: \$50 in \$15 na mesec. Več pove: P. R. Bannon, 701 N. Broadway, Joliet, Ill. 3713

DR. E. H. STEWART
ZOBOZDRAVNIK
413 Cass St. (nad Crystal teatrom)
JOLIET, ILLS.

Chicago Phone 986.

Zanesljivo zobozdravljenje.

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljše me- so po najnižji ceni? Goto! V mesnici

Anton Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in preka- jene klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v našej mesnici in groceriji na voga- lu Broadway and Granite Street

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1113

Naročite zaboj steklenic

novega piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company

Oba telefona 405

S. Bluff St., Joliet, Ill.

Dolžni ste

zaradi svoje žene in otrok, da se bolj zavarujete za slučaj bolezni ali smrti, da ne bodo žena in otroci trpeli po- manjkanje radi vaše nemarnosti, zato zdaj dokler ste še zdrav pristopite k največjemu slovenskemu podpornemu društvu

Društvo Sv. Družine

(The Holy Family Society)

štev. 1 D. S. D., Joliet, Illinois.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1918.

Predsednik.....George Stenich.

Podpredsednik.....Stephen Kukar.

Tajnik.....Jos. Klepec.

1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Zapisnikar.....John Barbich.

Blagajnik.....Anton Nemanich st.

Bolniški načelnik.....Nick Jurjevich.

Reditelj.....Frank Kocjan.

Nadzorniki:

John N. Pasdertz, Joseph Težak,

John Stublar.

To društvo sprejema rojake in roja- kinje in sicer od 16. do 50. leta in izplačuje bolniške podpore \$1.00 na vsaki delavni dan za 50c na mesec. Zavarujete se lahko za \$500.00 ali za \$250.00 pri D. S. D. za malo mesečnino. Tudi člani-vojaki so deležni v bolniški cele podpore in cele smrtnine.

To društvo ima že nad \$3,000.00 v bolniški blagajni in je do zdaj že iz- plačalo skupaj 4606.00 dolarjev bolni- ške podpore članom (icam). Kdor pla- ča takoj ob pristopu \$3.00, to je toliko, ko so plačali drugi člani zadnjih 6 me- secev, je deležen podpore v slučaju nezgode takoj po pristopu, drugače po 6 mesecih. Pristopnina je še prosta.

Redna seja se vrši vsako zadnje ne- delje ob 1. uri pop. v stari šoli.

Kdor želi pristopiti v naše veliko in napredno društvo naj se oglasi pri taj- niku ali katerem drugem odborniku.

VI
lahko zaslužite
poleg svoje redne službe

\$500 Dnevno

na jednostaven in lahek način delujoč ob večerih

Za zajamčeno in pošteno podvzetje

Propozicija za vas koristna a za narod sila potreba

Vsa pojasnila dobite, ako pošljete svoje ime in naslov na.

SLAVIC PUBL. CO. P.O. Box 395 Chicago, Ill.

Slovenske
Gospodinje

so prepričane, da dobijo pri meni na- boljše, najčistejše in najcenejše

meso, grocerije

IN KRANJSKE KLOBASE

istotako vse vrste drugo sveže in pri- kajeno meso. Par vse druge podma- ki spadajo v področje mesarske in gro- cerijske obrti.

Priporočam svoje podjetje vsem ro- jakom, zlasti pa našim gospodinjam. Spoštovanjem

John N. Pasdertz

Chicago tel. 2917.

Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill.

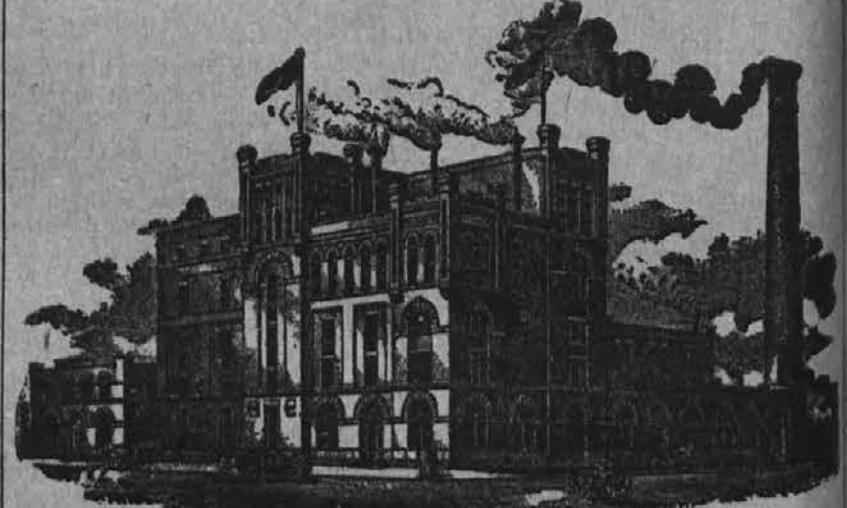
STENSKI PAPIR

Velika zalega vsakovrstnih barv, olj in firnežev. Izvršujejo se vsa bar- varska dela ter obešanje stenakov papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras

Chl. Phone 376 N. W. 2917.

120 Jefferson St. JOLIET, ILL.

Pilsener Brewery
JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAH.

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1113 Cor. Scott and Clay Sts. Both Telephones 26.... JOLIET, ILLINOIS